

UCHWAŁA

Dnia 20 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

Protokolant starszy sekretarz sądowy Renata Szczegot

po rozpoznaniu z udziałem Michała Walendzika - prokuratora Prokuratury Okręgowej w Łodzi del. do Prokuratury Krajowej Wydziału Spraw Wewnętrznych, na posiedzeniu jawnym w dniu 20 października 2023 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, **wniosku Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej z dnia 11 lipca 2023 r., o sygn. akt PK XIV Ds. [...]**, o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej **P. C. - prokuratora Prokuratury Rejonowej w W.** za to, że:

w okresie od 16 października 2019 roku do dnia 16 marca 2020 roku w C., pełniąc wówczas funkcję Prokuratora Rejonowego w C., kierując powyższą jednostką organizacyjną prokuratury i będąc z tego tytułu przełożonym prokuratorów wykonujących czynności służbowe w tejże jednostce prokuratury, będąc zobowiązanym do dbałości o sprawność postępowania oraz sprawowania nadzoru służbowego nad podległym asesorem Prokuratury Rejonowej w P. delegowanym do wykonywania czynności w Prokuraturze Rejonowej w C. – J. Z., nie dopełnił swoich obowiązków służbowych związanych z wykonywaniem zadań w zakresie ścigania przestępstw i stania na straży praworządności w ten sposób, iż nie sprawował należytego nadzoru służbowego nad czynnościami podległego mu asesora prowadzącego od dnia 16 października 2019 roku postępowanie PR Ds [...] w sprawie narażenia małoletniego dziecka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, tj. o czyn z art. 160 § 1 i 2 k.k., i zaniechał zapoznawania się z materiałami w/w postępowania oraz żądania relacji z przebiegu czynności w tejże sprawie, w szczególności po upływie terminu przewidzianego dla postępowania sprawdzającego, a w konsekwencji nie spowodował odnotowania postanowienia o wszczęciu dochodzenia w

przedmiotowej sprawie oraz nie zażądał przedstawienia mu ewentualnego postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia wraz z referatem o stanie sprawy, w wyniku czego we wskazanym postępowaniu nie zostały wykonane niezbędne czynności dowodowe, a prowadzący sprawę asesor nie podjął niezwłocznych czynności procesowych zmierzających do ustalenia okoliczności zdarzenia z udziałem małoletniego M. W., w tym ustalenia charakteru i mechanizmu powstania obrażeń ciała u w/w oraz możliwości przyczynienia się do spowodowania tychże obrażeń ciała przez matkę dziecka A. W. lub jej partnera M. K. i uchybił terminowi przewidzianemu dla przeprowadzenia czynności sprawdzających, zapoznając się aktami postępowania PR Ds [...] dopiero po ujawnieniu pozbawienia życia małoletniego M. W. poprzez jego uduszenie przez w/w matkę w nocy z 12 na 13 marca 2020 roku, będące przedmiotem odrębnego postępowania Prokuratury Rejonowej w C. o sygn. PR Ds [...], tj. dopiero w dniu 15 marca 2020 roku, a następnie wydał w dniu 16 marca 2020 roku kierownikowi sekretariatu Prokuratury Rejonowej w C. B. K. polecenie odnotowania w systemie informatycznym postanowienia o wszczęciu dochodzenia w przedmiotowej sprawie narażenia dziecka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, opatrzonego datą 3 stycznia 2020 roku, czym nie dopełnił jako Prokurator Rejonowy w C. obowiązków uregulowanych w art. 2 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k., art. 9 § 1 k.p.k., art. 10 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 297 § 1 pkt 1, 2 i 5 k.p.k., art. 326 § 2 k.p.k. oraz art. 305 § 1 k.p.k. w zw. z art. 307 § 1 k.p.k. obligujących do podejmowania działań zmierzających do wykrycia sprawcy przestępstwa i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie oraz wszczęcia postępowania przygotowawczego z uwagi na uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa i działań w ten sposób na szkodę interesu prywatnego pokrzywdzonego małoletniego M. W. oraz na szkodę interesu publicznego wyrażającego się przekonaniem o niezwłocznym podejmowaniu przez Prokuraturę czynności w celu ścigania przestępstw i ochrony praworządności oraz stosowaniu się przez Prokuraturę do obowiązujących uregulowań prawnych, obligujących do podejmowania działań zmierzających do ustalenia zaistnienia czynu zabronionego, a następnie wykrycia sprawcy

przestępstwa i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k.

na podstawie art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze - dalej powoływana jako p.p.

uchwalił:

- 1) zezwolić na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej P. C. - prokuratora Prokuratury Rejonowej w W., za czyn wskazany we wniosku Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej z dnia 11 lipca 2023 r., sygn. akt PK XIV Ds. [...],
- 2) kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Pełniący obowiązki Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej P. W. wnioskiem z dnia 11 lipca 2023 r., sygn. akt PK XIV Ds. [...], który wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 14 lipca 2023 r., działając na podstawie art. 13 k.p.k., art. 135 § 1 i 5 oraz art. 145 § 1a p.p., zwrócił się o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, wobec P. C. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w W., gdyż zgromadzone dowody uzasadniają podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa, polegającego na tym, że: w okresie od 16 października 2019 roku do dnia 16 marca 2020 roku w C., pełniąc wówczas funkcję Prokuratora Rejonowego w C., kierując powyższą jednostką organizacyjną prokuratury i będąc z tego tytułu przełożonym prokuratorów wykonujących czynności służbowe w tejże jednostce prokuratury, będąc zobowiązanym do dbałości o sprawność postępowania oraz sprawowania nadzoru służbowego nad podległym asesorem Prokuratury Rejonowej w P. delegowanym do wykonywania czynności w Prokuraturze Rejonowej w C. – J. Z., nie dopełnił swoich obowiązków służbowych związanych z wykonywaniem zadań w zakresie ścigania przestępstw i stania na straży praworządności w ten sposób, iż nie sprawował należytego nadzoru służbowego nad czynnościami podległego mu asesora prowadzącego od

dnia 16 października 2019 roku postępowanie PR Ds [...] w sprawie narażenia małoletniego dziecka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, tj. o czyn z art. 160 § 1 i 2 k.k., i zaniechał zapoznawania się z materiałami w/w postępowania oraz żądania relacji z przebiegu czynności w tejże sprawie, w szczególności po upływie terminu przewidzianego dla postępowania sprawdzającego, a w konsekwencji nie spowodował odnotowania postanowienia o wszczęciu dochodzenia w przedmiotowej sprawie oraz nie zażądał przedstawienia mu ewentualnego postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia wraz z referatem o stanie sprawy, w wyniku czego we wskazanym postępowaniu nie zostały wykonane niezbędne czynności dowodowe, a prowadzący sprawę asesor nie podjął niezwłocznych czynności procesowych zmierzających do ustalenia okoliczności zdarzenia z udziałem małoletniego M. W., w tym ustalenia charakteru i mechanizmu powstania obrażeń ciała u w/w oraz możliwości przyczynienia się do spowodowania tychże obrażeń ciała przez matkę dziecka A. W. lub jej partnera M. K. i uchybił terminowi przewidzianemu dla przeprowadzenia czynności sprawdzających, zapoznając się aktami postępowania PR Ds [...] dopiero po ujawnieniu pozbawienia życia małoletniego M. W. poprzez jego uduszenie przez w/w matkę w nocy z 12 na 13 marca 2020 roku, będące przedmiotem odrębnego postępowania Prokuratury Rejonowej w C. o sygn. PR Ds [...], tj. dopiero w dniu 15 marca 2020 roku, a następnie wydał w dniu 16 marca 2020 roku kierownikowi sekretariatu Prokuratury Rejonowej w C. B. K. polecenie odnotowania w systemie informatycznym postanowienia o wszczęciu dochodzenia w przedmiotowej sprawie narażenia dziecka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, opatrzonego datą 3 stycznia 2020 roku, czym nie dopełnił jako Prokurator Rejonowy w C. obowiązków uregulowanych w art. 2 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k., art. 9 1 k.p.k., art. 10 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 297 § 1 pkt 1, 2 i 5 k.p.k., art. 326 § 2 k.p.k. oraz art. 305 § 1 k.p.k. w zw. z art. 307 § 1 k.p.k. obligujących do podejmowania działań zmierzających do wykrycia sprawcy przestępstwa i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie oraz wszczęcia postępowania przygotowawczego z uwagi na uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa i działań w ten sposób na szkodę interesu prywatnego pokrzywdzonego małoletniego

M. W. oraz na szkodę interesu publicznego wyrażającego się przekonaniem o niezwłocznym podejmowaniu przez Prokuraturę czynności w celu ścigania przestępstw i ochrony praworządności oraz stosowaniu się przez Prokuraturę do obowiązujących uregulowań prawnych, obligujących do podejmowania działań zmierzających do ustalenia zaistnienia czynu zabronionego, a następnie wykrycia sprawcy przestępstwa i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k.

W dniu 16 października 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo P. C. - prokurator Prokuratury Rejonowej w W. – P. C. w piśmie z dnia 10 października 2023 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego w dniu 16 października 2023 r. odniósł się zarzutu z wniosku z dnia 11 lipca 2023 r., wniósł o nieuwzględnienie tego wniosku i odmówienie wyrażenia zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej za czyn z art. 231 § 1 k.k.

Sąd Najwyższy w toku postępowania w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej ustalił następujące okoliczności stanu faktycznego.

W Prokuraturze Rejonowej w C. zarejestrowane było postępowanie o sygn. akt PR Ds [...], dotyczące zaistniałego w dniu 11 października 2019 r. w C., w mieszkaniu położonym przy ulicy [...], narażenia małoletniego M. W. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, wbrew ciążącemu obowiązkowi opieki, poprzez sprawowanie nienależytej opieki, na skutek którego doszło do doznania przez małoletniego obrażeń ciała w postaci złamania trzonu prawej kości udowej z przemieszczeniem odłamów. Postępowanie miało być prowadzone o czyn z art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 160 § 2 k.k.

Postępowanie zainicjowane zostało telegramem dyżurnego Komisariatu Policji w M., przesłanym w dniu 14 października 2019 r. do dyżurnego Komendy Powiatowej Policji w C., w którym zawarto informację, iż lekarz Szpitala Powiatowego w C. – M. N. powiadomił Komisariat, że w dniu 11 października 2019 r. na oddział ortopedii urazowej szpitala został przyjęty małoletni M. W. z obrażeniami ciała w postaci złamania

z przemieszczeniem kości udowej prawej. Według wiedzy lekarza, obrażenia te były na tyle nietypowe, że nie było możliwe, aby do tego złamania doszło podczas upadku w wannie, o którym relacjonowała matka dziecka A. W. oraz jej konkubent M. K., który miał być przy tym wypadku obecny. Po przyjęciu telegramu, funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w C. niezwłocznie podjęli działania, udając się do Szpitala Powiatowego w C. i ustalając, że małoletni M. W. został przetransportowany do Ortopedyczno - Rehabilitacyjnego Szpitala w P. Następnie funkcjonariusze Policji udali się do miejsca zamieszkania małoletniego M. W. i jego matki A. W. Przesłuchano w charakterze świadka matkę małoletniego M. W., sąsiadów L. W. i B. R., przeprowadzono oględziny miejsca zdarzenia oraz sporządzono dokumentację fotograficzną.

Przedmiotowa sprawa została zarejestrowana w Prokuraturze Rejonowej C. pod sygn. PR Ds [...] w dniu 14 października 2019 r. Następnie w dniu 16 października 2019 r. sprawa ta została zadekretowana na asesora J. Z. W sprawie o sygn. akt PR Ds [...], od daty zarejestrowania postępowania, nie wykonano jakiejkolwiek czynności procesowej. Asesor nie nadała biegu sprawie i nie poleciła niezwłocznego wykonania stosownych czynności zmierzających do wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy. A mianowicie, po upływie terminu przewidzianego w art. 307 k.p.k. w powyższej sprawie nie wszczęto postępowania przygotowawczego, nie wydano także postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia. Czynności w sprawie zostały podjęte dopiero po ujawnieniu kolejnej sprawy dotyczącej małoletniego pokrzywdzonego M. W.

W dniu 13 marca 2020 r. Prokuratura Rejonowa w C. wszczęła śledztwo pod sygn. akt PR Ds [...], przeciwko A. W., podejrzanej o czyny z art. 148 § 1 k.k. oraz z art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 207 § 2 k.k., jak również przeciwko M. K., podejrzanemu o czyn z art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 207 § 2 k.k. W toku wstępnych czynności tego śledztwa ustalono, że w dniu 12 marca 2020 r. dyżurny Komendy Powiatowej Policji w C. otrzymał telefoniczne zgłoszenie ze stacji pogotowia o zgonie dwuletniego chłopca w mieszkaniu położonym w C. przy ulicy [...]. Na miejsce zdarzenia skierowany został patrol Policji, którego funkcjonariusze po przybyciu zastali załogę karetki pogotowia w trakcie akcji reanimacyjnej małoletniego chłopca M. W. Pomimo przeprowadzonej resuscytacji, lekarz o

godzinie 0.54 stwierdził zgon dziecka. Ustalono, iż w dniu 12 marca 2020 r. A. W. będąc sama w mieszkaniu z małoletnim synem, około godziny 23.00, położyła go do snu w łóżeczku turystycznym. Zdaniem kobiety, jej syn zaczął głośno płakać, co wzbudziło w niej agresję. Podeszła do łóżeczka, przytrzymała obiema rękoma kołdrę na głowie syna i przyciskając jego twarz rękoma położonymi na kołdrze spowodowała jego śmierć nagłą w postaci uduszenia gwałtownego w mechanizmie anoksemicznym. Po około godzinie do mieszkania wrócił M. K., który wezwał pogotowie. Przybyły na miejsce lekarz o godzinie 0.54 stwierdził zgon M. W.

Ustalono ponadto, że A. W. wspólnie ze swoim konkubentem M. K. w okresie od kwietnia 2019 r. do 12 marca 2020 r. w C., znęcali się fizycznie i psychicznie nad małoletnim M. W. Co najmniej kilkadziesiąt razy uderzali małoletniego M. W. otwartą dłonią po całym ciele, w tym po głowie, kończynach górnych i dolnych oraz pośladkach, wielokrotnie rzucali pokrzywdzonego do łóżeczka turystycznego, co najmniej dwukrotnie podduszali pokrzywdzonego przyciskając jego twarz rękoma położonymi na kołdrze, utrudniając w ten sposób oddychanie, kilkakrotnie dopuszczali do spożywania przez małoletnie dziecko karmy przeznaczonej dla gryzoni oraz niedopałków papierosów, a A. W. wielokrotnie pozostawiała synowi pieluchę zabrudzoną kałem i moczem na kilka godzin, używała wobec syna słów wulgarnych i obraźliwych, groziła jego porzuceniem albo pozostawieniem w zamkniętej łazience.

Postanowieniem z dnia 13 marca 2020 r., uzupełnionym postanowieniem z dnia 14 marca 2020 r., A. W. przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstw wyczerpujących dyspozycję art. 148 § 1 k.k. oraz art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 207 §2 k.k. Z kolei postanowieniem z dnia 14 marca 2020 r. M. K. ogłoszono zarzut popełnienia przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 207 § 1a k.k. w zw. z art. 207 § 2 k.k. Na mocy postanowień Sądu Rejonowego w C. z dnia 14 i 15 marca 2020 r. wobec A. W. i M. K. zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy. Powyższa sprawa zabójstwa została przejęta do dalszego prowadzenia przez Prokuraturę Okręgową w P. i zarejestrowana pod sygn. akt PO I Ds. [...]. Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 4 października 2022 r. po rozpoznaniu apelacji stron, A. W. w miejsce kary 15 lat pozbawienia wolności za czyn z art. 148 § 1 k.k., wymierzył karę 25 lat

pozbawienia wolności, zaś za czyn z art. 207 §1, 1a, 2 i art. 160 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. wymierzył oskarżonej karę 5 lat pozbawienia wolności i karę łączną 25 lat pozbawienia wolności. Sąd ten uznał M. K. za winnego przestępstwa znęcania się ze szczególnym okrucieństwem nad małoletnim M. W. i w miejsce wymierzonej przez Sąd I instancji kary 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności wymierzył oskarżonemu karę 6 lat pozbawienia wolności.

Z uwagi na zdarzenie z dnia 12 marca 2020 r., dot. zabójstwa małoletniego dziecka, A. Ł. - Zastępca Prokuratora Rejonowego w C. poinformował w rozmowie telefonicznej P. C. - Prokuratora Rejonowego w C., iż w jednostce jest już zarejestrowane postępowanie dotyczące uszkodzenia ciała tego samego dziecka, a sprawa znajduje się w referacie asesora J. Z. W bazie SIP, sprawa nie była zakończona. A. Ł. zadzwonił do J. Z. i polecił jej przybycie do Prokuratury Rejonowej w C., w celu wskazania, gdzie przechowuje akta ww. postępowania. J. Z. po odszukaniu akt przekazała je prokuratorowi A. Ł., a ten przekazał akta prokuratorowi P. C. Następnie tego samego dnia 16 marca 2020 r. prokurator P. C. wezwał do siebie kierownika sekretariatu B. K. i polecił jej zarejestrowanie w systemie SIP postanowienia o wszczęciu dochodzenia w sprawie uszkodzenia ciała małoletniego dziecka, które otrzymano od J. Z. Prokurator wskazał, w jakiej dacie będzie to postanowienie. Po wykonaniu czynności polecił natychmiastowe doręczenie mu akt. B. K. powróciła do swojego pokoju. Po krótkim czasie przyszła do niej asesora J. Z. i przekazała akta przedmiotowej sprawy. B. K. po wykonaniu poleconych czynności akta odniosła P. C. Prokurator P. C. w notatce urzędowej z dnia 15 marca 2020 r. wskazał, że brak jest podstaw do połączenia postępowań o sygn. akt PR Ds. [...] i PR Ds. [...]. Postanowienie o wszczęciu dochodzenia o czyn z art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 160 § 2 k.k. w sprawie o sygn. akt PR Ds. [...] zostało oznaczone datą 3 stycznia 2020 r. Następnie postanowieniem z dnia 3 marca 2020 r. przedłużono okres dochodzenia do 3 kwietnia 2020 r.

W toku śledztwa zabezpieczono dane informatyczne z bazy SIP dotyczące postępowania PR Ds [...] Prokuratury Rejonowej w C. za okres od dnia 14 października 2019 r. do 19 marca 2020 r. wraz z wydrukiem dziennika systemu ww. postępowania. Oględziny zabezpieczonych danych wykazały, iż sprawa o sygn.

akt PR Ds [...] została zarejestrowana w Prokuraturze Rejonowej w dniu 14 października 2019 r. W dniu 16 marca 2020 r. kierownik sekretariatu B. K. dokonała w sprawie zmiany formy postępowania, usunięto zapis o postępowaniu sprawdzającym. Wprowadzono informację o wszczęciu dochodzenia i jego powierzeniu w całości KPP w C. Jednocześnie w bazie SIP odnotowano przedłużenie okresu trwania dochodzenia. W okresie pomiędzy 14 października 2019 r. a 16 marca 2020 r. brak jest natomiast jakichkolwiek wpisów w bazie SIP odnoszących się do sprawy o sygn. akt PR Ds [...] Prokuratury Rejonowej w C. Brak jest przy tym jakiegokolwiek odnotowania wyekspediowania akt ww. postępowania do KPP w C.

Przesłuchani w sprawie w charakterze świadków funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w C.: P. S., F. B., P. F., S. S. oraz P. K. wskazali, iż po przekazaniu do Prokuratury Rejonowej w C. akt sprawy dot. uszkodzenia ciała małoletniego dziecka do Komendy nie wpłynęła z Prokuratury Rejonowej w C., żadna informacja, ażeby wszcząć dochodzenie lub umorzyć postępowanie przed wszczęciem. Odpis postanowienia o wszczęciu dochodzenia w powyższej sprawie, wydany przez J. Z. - asesora z Prokuratury Rejonowej w C. J. Z., opatrzony datą z 3 stycznia 2020 r., doręczony został do Komendy Powiatowej Policji w C. dopiero w marcu 2020 r. Do tego czasu nie wpłynęły również do tej Komendy żadne wytyczne lub polecenia wykonania dalszych czynności procesowych.

W śledztwie zabezpieczono także sprzęty komputerowe użytkowane przez prokuratora P. C. oraz asesora J. Z.

W sprawie powołano biegłego z zakresu informatyki, któremu zlecono wyodrębnienie i zabezpieczenie z pamięci jednostek centralnych komputerów plików tekstowych zawierających w swej treści oznaczenie sygnatury „PR Ds [...]” lub odmienianą frazę „M. W.”. Powołany w sprawie biegły wyodrębnił i zabezpieczył pliki tekstowe zawierające w swej treści oznaczenie sygnatury „PR Ds [...]”. Jednocześnie w wyniku przeprowadzonych czynności nie zdołano zabezpieczyć z pamięci komputerów dokumentów odnoszących się do postanowienia o wszczęciu dochodzenia w sprawie PR Ds [...], jak również postanowienia o przedłużeniu okresu trwania dochodzenia w powyższej sprawie.

Jednocześnie biegły wskazał, iż nie odnalazł w pamięci badanych komputerów plików skasowanych dotyczących sprawy PR Ds [...] Prokuratury Rejonowej w C.

Ponadto zostało wydane postanowienie o przedstawieniu J. Z. zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., polegającego na tym, że w okresie od dnia 16 października 2019 r. do dnia 13 marca 2020 r. w C., wykonując wówczas obowiązki służbowe asesora Prokuratury Rejonowej w C. i będąc zobowiązaną z tego powodu do wykonywania zadań w zakresie ścigania przestępstw i stania na straży praworządności, nie dopełniła swoich obowiązków uregulowanych w art. 2 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k., art. 9 § 1 k.p.k., art. 10 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 297 § 1 pkt 1, 2 i 5 k.p.k., art. 326 § 2 k.p.k. oraz art. 305 § 1 k.p.k. w zw. z art. 307 § 1 k.p.k. obligujących do podejmowania działań zmierzających do wykrycia sprawcy przestępstwa i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie oraz wszczęcia postępowania przygotowawczego z uwagi na uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, w ten sposób, iż w postępowaniu PR Ds [...] o czyn z art. 160 § 1 i 2 k.k. nie podjęła niezwłocznych czynności procesowych zmierzających do ustalenia okoliczności zdarzenia z udziałem małoletniego M. W., w tym ustalenia charakteru i mechanizmu powstania obrażeń ciała u w/w oraz możliwości przyczynienia się do spowodowania tychże obrażeń ciała przez matkę dziecka A. W. lub jej partnera M. K., a po otrzymaniu akt ww. sprawy z Komendy Powiatowej Policji w C., nie zleciła również funkcjonariuszom wykonania niezbędnych ustaleń w tym zakresie, jednocześnie zaniechała niezwłocznego wydania postanowienia o wszczęciu dochodzenia w przedmiotowej sprawie, czyniąc to w późniejszym terminie z określeniem daty dziennej wydanego postanowienia na dzień 3 stycznia 2020 r. oraz zaniechała również doręczenia Komendzie Powiatowej Policji w C. oznaczonego także datą 3 stycznia 2020 r. zarządzenia o powierzeniu dochodzenia w całości, w wyniku czego we wskazanym postępowaniu nie zostały wykonane żadne czynności zmierzające do zakończenia przedmiotowego postępowania, czym działała na szkodę interesu prywatnego pokrzywdzonego małoletniego M. W. oraz na szkodę interesu publicznego wyrażającego się przekonaniem o niezwłocznym podejmowaniu przez Prokuraturę czynności w celu ścigania przestępstw i ochrony praworządności oraz stosowaniu się przez Prokuraturę do obowiązujących

uregulowań prawnych, obligujących do podejmowania działań zmierzających do ustalenia zaistnienia czynu zabronionego, a następnie wykrycia sprawcy przestępstwa i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, jak również rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie.

Okoliczności zdarzenia oraz postępowania prokuratora P. C. po ujawnieniu zabójstwa dziecka M. W. i ustaleniu, iż w sprawie o sygn. akt PR Ds. [...] nie zostały podjęte żadne czynności, zrelacjonowali świadkowie: prokuratorzy A. Ł., A. S. oraz M. Z., asesor J. Z. oraz kierownik sekretariatu B. K.

Powyższy stan faktyczny Sąd Najwyższy ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy o sygn. PK XIV Ds. [...], w szczególności:

- protokołów zeznań świadków: B. K. (k. 562-569, k. 1256-1260, k. 1807-1809, k. 1926-1928), A. Ł. (k. 583-592, k. 1160-1165, k. 1810-1812, k. 1922-1925), M. Z. (k. 597-601), A. S. (k. 614-619, k. 1263-1268), F. B. (k.114-117, k. 684-689), P. S. (k. 108-111), P. F. (k. 1168-1172), S. S. (k. 1200-1204), P. K. (k.1312-1315);
- protokołu przesłuchania w charakterze podejrzanej J. Z. (k. 1717-1722);
- kserokopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem zarządzenia nr [...] p.f. Prokuratora Rejonowego w C. z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie podziału czynności prokuratorów (k.390-395) oraz kserokopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem zarządzenia nr [...] p.f. Prokuratora Rejonowego w C. z dnia 14 marca 2019 r. w sprawie podziału czynności prokuratorów (k. 396-405);
- postanowienia o wszczęciu dochodzenia z dnia 3 stycznia 2020 r. (k.259), zarządzenia o powierzeniu dochodzenia w całości z dnia 3 stycznia 2020 r. (k. 260), postanowienia o przedłużeniu okresu trwania dochodzenia (k. 261);
- danych informatycznych z bazy SIP dotyczących postępowania PR Ds [...] Prokuratury Rejonowej w C. za okres od dnia 14 października 2019 r. do 19 marca 2020 r. wraz z wydrukiem dziennika systemu ww. postępowania (k. 1181-1195), protokołu oględzin płyty CD-R zawierającej dane SIP „L.” dot. sprawy PR Ds. [...] (k. 1231-1234), opinii biegłego z zakresu informatyki mgr inż. P. W. (k. 1277-1286, k. 1568-1570), protokołu oględzin płyty CD-R o nazwie W. -załącznik do opinii (k. 1402-1409);

- protokołu przesłuchania biegłego P. W. (k. 1836-1838).

Mając na uwadze ustalony wyżej stan faktyczny Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 135 § 6 p.p., Sąd Najwyższy w przedmiocie wniosku o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej orzeka na podstawie wniosku i dowodów załączonych przez wnioskodawcę, a tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach może przeprowadzić inne dowody. W realiach niniejszej sprawy Sąd Najwyższy nie widział potrzeby przeprowadzenia z urzędu dowodów, gdyż dowody i dane przedstawione przez wnioskodawcę – p.o. Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej pozwalały na dokonanie ustaleń w zakresie niezbędnym do rozpoznania wniosku. Potrzeba przeprowadzenia dowodu z urzędu w postępowaniu w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej powstaje bowiem jedynie wówczas, gdy dokonanie prawidłowych ustaleń uzależnione jest od dowodu, o którym sąd powziął informację i którego przeprowadzenie jest w ogóle możliwe.

Poza sporem jest, że przewidziany w 135 § 1 p.p. zakaz pociągania do odpowiedzialności karnej prokuratora bez zgody sądu dyscyplinarnego, składający się na tzw. immunitet formalny (procesowy) prokuratora, nie powoduje wyłączenia odpowiedzialności, czy też karalności za popełniony czyn, a jedynie wprowadza zakaz pociągania osoby posiadającej taki immunitet do odpowiedzialności karnej przed sądem, chyba że oskarżyciel uzyska na to zgodę sądu dyscyplinarnego. Oczywiście immunitet ten nie ma być postrzegany jako swoistego rodzaju prawo osobiste przysługujące osobie sprawującej urząd prokuratora. Nie może też stanowić środka zapewnienia bezkarności jego posiadaczom.

W myśl art. 135 § 5 p.p. Sąd Najwyższy wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. To oznacza, że materialna podstawa decyzji w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej jest w istocie tożsama z pojęciem użytym w art. 313 § 1 k.p.k. Na gruncie zaś wykładni tego przepisu k.p.k. wskazuje się, że wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów wymaga istnienia bardziej rozbudowanej

faktycznej podstawy, niż ta, która wystarcza do wszczęcia śledztwa lub dochodzenia w rozumieniu art. 303 k.p.k. Poza uzasadnionym podejrzeniem popełnienia przestępstwa musi istnieć także dostatecznie uzasadnione podejrzenie, że czyn popełniła określona osoba. W orzecznictwie Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego podkreśla się, że sformułowanie „dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa” jest nieostre (niedookreślone), zatem ocena, czy spełniona została opisana nim przesłanka, zawsze zależy od konkretnych okoliczności sprawy (por. uchwała Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 18 października 2004 r., sygn. SNO 40/04, OSNSD 2004, Nr 2, poz. 33). Podejrzenie popełnienia przestępstwa musi być jednak w pełni uzasadnione, nienasuujące żadnych istotnych wątpliwości ani zastrzeżeń, zarówno co do popełnienia czynu jak i zaistnienia wszystkich znamion konkretnego typu przestępstwa (por. np. uchwały Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego: z dnia 8 maja 2007 r., sygn. SNO 21/07, OSNSD 2007, poz. 38, z dnia 27 stycznia 2009 r., sygn. SNO 95/08, OSNSD 2009, poz. 24, z dnia 20 lipca 2011 r., sygn. SNO 32/11, OSNSD 2011, poz. 41).

Poczynione przez Sąd Najwyższy ustalenia w postępowaniu immunitetowym dowodzą, iż zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie, popełnienia przez P. C. – prokuratora Prokuratury Rejonowej w W., występkę opisanego we wniosku p.o. Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej z dnia 11 lipca 2023 r. w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej. Nie ulega wątpliwości, że opisane wyżej ustalenia faktyczne wskazują, iż Prokuratura Rejonowa w C. zaniechała przeprowadzenia postępowania zainicjowanego informacją lekarza dotyczącą nietypowego złamania nogi u małoletniego dziecka. Sprawa ta została przydzielona asesor J. Z., nad pracą której nadzór służbowy sprawował prokurator P. C. Jak ustalono w tej sprawie, po zarejestrowaniu jej w Prokuraturze Rejonowej w C., nie wykonano żadnych czynności procesowych. Została jedynie zadekretowana z przydziałem do prokuratora i „odłożona na półkę”. Nie ulega wątpliwości, że w tego rodzaju sprawie, dotyczącej zagrożenia zdrowia, a nawet życia małoletniego należało podjąć czynności niezwłocznie. Jak wskazała świadek A. S., w sprawach przeciwko życiu i zdrowiu, na szkodę małoletnich, także seksualnych, są to sprawy priorytetowe i nie może w nich być w nich bezczynności.

Wskazała, że jeśli do niej trafiało zawiadomienie o znęcaniu się albo groźbach, podejmowała czynności od razu, nawet zostając dłużej w pracy i wiązały się one z koniecznością przeprowadzenia czynności w trybie art. 308 k.p.k. Wówczas nawet nie mając dyżuru, kontaktowała się z Policją właściwą miejscowo i zlecała stosowne czynności. Pełniący urząd prokuratora są doskonale poinformowani o ciążących na nich obowiązkach podjęcia stosownych czynności w przypadku wpływu do jednostki Prokuratury sprawy, w której pokrzywdzonym jest dziecko i zachodzi podejrzenie, że jego zdrowie czy też życie może być zagrożone. Przykładowo, w toku postępowania przygotowawczego w sprawach o czyny popełniane na szkodę osób małoletnich, należy mieć na uwadze, że w przypadku, gdy zachodzi podejrzenie, że sprawcą przestępstwa może być rodzic lub oboje rodzice dziecka albo inne osoby sprawujące nad nim opiekę, należy niezwłocznie skierować do właściwego sądu opiekuńczego wniosek o ustanowienie kuratora do reprezentacji małoletniego pokrzywdzonego w toku postępowania karnego. Prokurator, oprócz bezzwłocznego zainicjowania i zlecenia czynności zmierzających do sprawnego i wnikliwego ustalenia, czy doszło do popełnienia przestępstwa na szkodę osoby małoletniej i ustalenia jego charakteru oraz prawidłowego zabezpieczenia dowodów, powinien podjąć niezwłoczne działania zmierzające do ustalenia i zatrzymania sprawcy, czy sprawców. Następnie zaś, o ile pozwalały na to zgromadzony na danym etapie materiał dowodowy, przedstawić i ogłosić zarzuty oraz przesłuchać w charakterze podejrzanego, po czym rozważyć zastosowanie adekwatnych do przedstawionego zarzutu i okoliczności zdarzenia, środków zapobiegawczych. W przypadku popełnienia na szkodę małoletniego pokrzywdzonego przestępstwa o dużym ciężarze gatunkowym, w szczególności przeciwko życiu i zdrowiu, którego skutkiem była śmierć lub ciężki uszczerbek na zdrowiu, przestępstwa znęcania się określonego w art. 207 § 1a, § 2 lub § 3 k.k. oraz najpoważniejszych przestępstw z rozdziału XXV Kodeksu karnego, zasadą powinno być skierowanie do właściwego sądu wniosku o zastosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. W niniejszej sprawie, zaniedbano przeprowadzenie powyższych czynności. Nie sposób zapomnieć, że zagrożone było życie dziecka, a zatem prokurator mający w swoim referacie sprawę o tego rodzaju ciężarze gatunkowym powinien wykonać czynności

pilnie i niezwłocznie, jak również profesjonalnie i starannie. Przede wszystkim czynności mające na celu ujęcie sprawcy i jego odizolowanie od małoletniego pokrzywdzonego. W sytuacji, kiedy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu przeciwko zdrowiu i życiu dziecka, sprawa nie może być „odłożona na później”, co miało miejsce w realiach niniejszej sprawy. Nawet jeśli sprawa była przydzielona do referatu asesora, to nadzór nad wykonywaniem obowiązków służbowych asesora pełni prokurator przełożony, który powinien posiadać wiedzę o liczbie i rodzaju spraw będących w decernacie asesora. Wewnętrzny nadzór służbowy nad asesorem J. Z. pełnił prokurator P. C. Zgodnie z obowiązującymi w okresie od 16 października 2019 r. do 16 marca 2020 r. zarządzeniami Prokuratora Rejonowego w C. w sprawie podziału czynności prokuratorów nr [...] z dnia 14 marca 2019 roku i nr [...] z dnia 14 lutego 2020 roku, P. C. miał zapewniać prawidłową i sprawną realizację zadań służbowych przez podległych prokuratorów, w tym miał dbać o sprawność postępowań, a także sprawować wewnętrzny nadzór służbowy nad prokuratorami, w tym jak już wyżej wspomniano - nad asesorem J. Z. Jak wynika z ustalonych okoliczności, zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie, że prokurator Prokuratury Rejonowej w C. – P. C. nie dopełnił swoich obowiązków służbowych poprzez brak należytego nadzoru służbowego nad czynnościami podległej jemu asesora J. Z., której powierzono prowadzenie postępowania w sprawie o sygn. akt PR Ds. [...], dotyczącego narażenia małoletniego dziecka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, tj. o czyn z art. 160 § 1 i 2 k.k. Prokurator P. C. zaniechał zapoznania się z materiałami ww. postępowania, nie żądał relacji z jego przebiegu, przede wszystkim nie spowodował odnotowania postanowienia o wszczęciu dochodzenia bądź żądania przedstawienia mu ewentualnego postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia. Powyższe czynności zostały podjęte dopiero po zabójstwie małoletniego M. W., co powadziło do wniosku, że prokurator P. C. zdawał sobie sprawę z niedopełnienia przez siebie obowiązków i chciał „naprawić” dostrzeżone zaniedbania. Postanowienie o wszczęciu dochodzenia o czyn z art. 160 § 1 k.k. w zw. z art. 160 § 2 k.k. w sprawie o sygn. akt PR Ds. [...] zostało oznaczone datą 3 stycznia 2020 r. Następnie postanowieniem z dnia 3 marca 2020 r. przedłużono okres dochodzenia do 3

kwietnia 2020 r. Można zaryzykować stwierdzenie, że prawidłowy nadzór służbowy nad podległą jemu asesor J. Z., która powinna była podjąć niezwłoczne czynności procesowe zmierzające do ustalenia okoliczności zdarzenia z udziałem małoletniego M. W., mógł zapobiec dalszemu cierpieniu tego dziecka, a w konsekwencji tragedii jaką było pozbawienie jego życia. Usprawiedliwienia nie może stanowić powoływanie się przez prokuratora P. C. na braki kadrowe i zwiększoną w związku z tym ilość obowiązków. Jak również fakt, że nie był obecny w pracy, kiedy wpłynęło zawiadomienie informujące o wątpliwościach lekarza, w jakich okolicznościach doszło do złamania nogi u małoletniego M. W., gdyż kontrola spraw znajdujących się w referatach podległych mu prokuratorów powinna być regularna. Jak wynika przykładowo z zarządzenia nr [...] p.f. Prokuratora Rejonowego w C. z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie podziału czynności prokuratorskich, prokurator P. C. powinien co najmniej raz w miesiącu przeglądać sprawy będące w biegu, zwłaszcza te, które trwają powyżej 3 miesięcy, przyjmować od prokuratorów referat w zakresie przyczyn przewlekłości, a także oceniać poziom podejmowanych czynności procesowych, jak również przeprowadzać analizę prawidłowości realizacji zadań służbowych. Natomiast jak wynika z zeznań A. Ł., prokurator P. C. nie kojarzył w ogóle wymienionego postępowania, gdy ww. prokurator zasugerował mu, że sprawa chłopca, u którego stwierdzono w dniu 12 marca 2020 r. zgon, jest powiązana ze sprawą, która wpłynęła do Prokuratury Rejonowej w C. w październiku 2019 r. Jak wynika z zeznań A. Ł., P. C. nawet po przyznaniu się matki chłopca do jego zabójstwa, nadal utrzymywał, że sprawy te nie mają związku. Ponadto świadek wskazał, że nie było bieżącego nadzoru w rozumieniu regulaminowym przez prokuratora P. C. Świadek nie słyszał i nie widział, aby P. C. sprawował nadzór nad czynnościami asesora J. Z. Sugerował nawet, aby to on mógł przejąć nadzór nad ww. Ponadto, jak wynika z zeznań świadka A. S., prokurator P. C. negował uwagi prokuratora A. Ł. odnoszące się do zaniedbań w sprawie o sygn. akt PR Ds. [...]. Według relacji prokuratora A. S., prokurator A. Ł. zwrócił prokuratorowi uwagę, że powinien ważyć kategorię spraw. Z relacji przedstawionej w zeznaniach przez świadka prokuratora M. Z., prokurator A. Ł. zgłaszał uwagi, że: „my jako instytucja, ponosimy odpowiedzialność za śmierć tego dziecka”, a prokurator P. C. nie godził się z tym.

Dodatkowo, w zeznaniach kierownika sekretariatu B. K. został potwierdzony fakt odnotowania wszczęcia dochodzenia w sprawie o sygn. akt PR SD [...] z datą 3 stycznia 2020 r., a także przedłużenia dochodzenia. Sprawa wówczas też zmieniła referenta na prokuratora P. C. B. K. zeznała, że co miesiąc bądź dwa robiła wydruki z terminarza upływających terminów dla każdego prokuratora i im je przekazywała, a także prokuratorowi P. C., który informował ją, że ma tego nie robić. W swych zeznaniach wskazała również, że w czasie, gdy prokurator P. C. był szefem nie było narad z prokuratorami w sprawie postępowań długotrwałych, których wykazy drukowała. Nie była też świadkiem, ażeby prokurator P. C. omawiał jakąkolwiek sprawę z asesorem J. Z. Nie bez znaczenia w kontekście niniejszej sprawy pozostaje fakt przedstawienia zarzutu J. Z. popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. Ww. nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu. Nie zanegowała przy tym jednak opisanego w treści zarzutu sposobu prowadzenia przez siebie postępowania o sygn. akt PR Ds 1439.2019 o czyn z art. 160 § 1 i 2 k.k. dot. małoletniego pokrzywdzonego M. W. Wyjaśniła także, iż P. C. nie nakazywał jej zajmować się sprawą o sygn. akt PR Ds [...] z uwagi na długotrwałość postępowania. P. C. nie przeprowadzał z nią żadnej rozmowy, która wynikałaby z nadzoru nad asesorem, podczas której omawiałby kierunek czynności w tejże sprawie. Wskazała jednocześnie, iż jak doszło do śmierci dziecka M. W., to był zaskoczony zarejestrowaniem sprawy uszkodzenia ciała tego dziecka w Prokuraturze Rejonowej w C. Złożone zeznania przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w C. – P. S., F. B., P. F., S. S. oraz P. K. potwierdziły, że do Komendy nie wpłynęła żadna informacja z Prokuratury Rejonowej w C., aby wszcząć dochodzenie w sprawie uszkodzenia ciała małoletniego dziecka bądź wykonać inne czynności. Odpis postanowienia o wszczęciu dochodzenia w powyższej sprawie, wydany przez asesora z Prokuratury Rejonowej w C. J. Z., opatrzony datą z 3 stycznia 2020 r., doręczony został do Komendy Powiatowej Policji w C. dopiero w marcu 2020 r. Zeznania powyższych świadków są logiczne, spójne i wzajemnie ze sobą korelują, dlatego też Sąd Najwyższy uznał je za wiarygodne. Za jasne i pełne należy uznać również opinie biegłego z zakresu informatyki.

Występek określony w art. 231 § 1 k.k. należy do kategorii przestępstw z konkretnego narażenia na niebezpieczeństwo, a więc materialnych, znamienych skutkiem, którym jest wystąpienie niebezpieczeństwa powstania szkody w interesie publicznym lub prywatnym (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2013 r., sygn. akt I KZP 24/12). Znamiona dotyczące „interesu publicznego lub prywatnego” zostały ujęte w art. 231 § 1 k.k. bardzo ogólnie i elastycznie, w sposób wymagający konkretyzacji w realiach danej sprawy. Dla wypełnienia analizowanego znamienia przestępstwa nadużycia władzy nie wystarczy stworzenie niedookreślonej, abstrakcyjnej możliwości spowodowania takiej szkody, polegającej np. na wywołaniu braku zaufania do danej instytucji, czy też obniżeniu powagi urzędu. Z kolei, znamię „działa na szkodę”, wskazuje na leżący poza zachowaniem sprawcy skutek tego działania – spowodowanie co najmniej stanu narażenia dobra prawem chronionego (właśnie interesu publicznego lub prywatnego) na niebezpieczeństwo powstania szkody – niebezpieczeństwo, które wprawdzie nie musi być bezpośrednie, ale musi być rzeczywiste i skonkretyzowane. Podmiotem czynu zabronionego z art. 231 § 1 k.k. jest wyłącznie funkcjonariusz publiczny. Ze względu jednak na sformułowanie znamion typu czynu zabronionego, a przede wszystkim odwołanie się do zakresu uprawnień i obowiązków ciążących na funkcjonariuszu publicznym, oczywiste jest, że w konkretnym przypadku krąg podmiotów będzie determinowany zakresem podmiotowym określonym w normie nakazującej podjęcie określonego zachowania czy to zakazującej określonych czynności (zob. P. Kardas, Odpowiedzialność karna za łapownictwo, Przegląd Sądowy 2002, nr 7-8, s. 23). W omawianym typie czynu zabronionego czynnością wykonawczą jest działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego w ściśle określony sposób, a mianowicie przez przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków. Obowiązek określa powinność określonego zachowania się przez określoną osobę; uprawnienie zaś – „przezzwolenie i prawo do cudzego zachowania”. Źródło obowiązków, których niewypełnienie stanowi warunek konieczny realizacji znamion określonych w omawianym typie czynu zabronionego, zależy od charakteru obowiązku. Może on mieć charakter ogólny – wtedy źródłem takiego obowiązku są przepisy odnoszące się najczęściej do wszystkich funkcjonariuszy, szczególny – regulują go przepisy

dotyczące określonej kategorii funkcjonariuszy publicznych bądź indywidualny, którego źródłem będą najczęściej przepisy regulaminu, instrukcji, a także wydane przez uprawnioną osobę polecenie wykonania określonych czynności (zob. O. Górniok [w:] Kodeks karny. Komentarz, wyd. II, red. A. Wąsek, s. 87). Nie budzi wątpliwości ani w doktrynie, ani w orzecznictwie, że samo przekroczenie uprawnień albo niedopełnienie obowiązków nie realizuje jeszcze znamion typu czynu zabronionego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 listopada 1974 r., sygn. II KR 177/74, LEX nr 20871; postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2003 r., WK 3/03, OSNKW 2003/5–6, poz. 53). Konieczne jest jeszcze „działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego (zob. A. Barczak-Oplustil, M. Iwański [w:] Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Część II. Komentarz do art. art. 212-277d, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017, art. 231). Patrząc przez pryzmat art. 231 § 1 k.k. i poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, Sąd Najwyższy uznał, że w ustalonych realiach sprawy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia P. C. – aktualnie prokuratora Prokuratury Rejonowej w W., czynu opisanego we wniosku Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej P. W. z dnia 11 lipca 2023 r., sygn. akt PK XIV Ds. [...], który wyczerpuje znamiona występkę z art. 231 § 1 k.k. Przecież nie dopełnił on, pełniąc funkcję Prokuratora Rejonowego w C. obowiązków uregulowanych w art. 2 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k., art. 9 1 k.p.k., art. 10 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 297 § 1 pkt 1, 2 i 5 k.p.k., art. 326 § 2 k.p.k. oraz art. 305 § 1 k.p.k. w zw. z art. 307 § 1 k.p.k. obligujących do podejmowania działań zmierzających do wykrycia sprawcy przestępstwa i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej, rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie oraz wszczęcia postępowania przygotowawczego z uwagi na uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa i działań w ten sposób na szkodę interesu prywatnego pokrzywdzonego małoletniego M. W. oraz na szkodę interesu publicznego wyrażającego się przekonaniem o niezwłocznym podejmowaniu przez Prokuraturę czynności w celu ścigania przestępstw i ochrony praworządności oraz stosowaniu się przez Prokuraturę do obowiązujących uregulowań prawnych, obligujących do podejmowania działań zmierzających do ustalenia zaistnienia czynu zabronionego, a następnie wykrycia sprawcy przestępstwa i pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej. Jakkolwiek prokurator

P. C. neguje kwalifikację prawną zarzucanego mu we wniosku czynu, kwestionując swój zamiar, należy wskazać, że kwestię tę ostatecznie rozstrzygnie Sąd orzekający, w przypadku zakończenia postępowania karnego wniesieniem aktu oskarżenia. Wydanie niniejszej uchwały, w razie jej uprawomocnienia się, usuwa tylko przeszkodę dla prowadzenia dalszego postępowania karnego, o jakiej mowa w art. 13 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k.

Nie można przyjąć, aby w realiach niniejszej sprawy czyn prokuratora P. C. cechował się znikomym stopniem społecznej szkodliwości. Przepis art. 1 § 2 k.k. głosi, że nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma. Pojęcie społecznej szkodliwości nie zostało zdefiniowane w Kodeksie karnym. W art. 115 § 2 k.k. wskazano jedynie faktory oceny stopnia społecznej szkodliwości. To wyliczenie, w tym przepisie, okoliczności rzutujących na ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu ma charakter zamknięty (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 12 grudnia 2006 r., sygn. akt IV KK 395/06, Legalis, z dnia 11 kwietnia 2011 r., sygn. akt IV KK 382/10, Legalis). W uchwale Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 16 maja 2018 r., sygn. akt SNO 18/18, podniesiono, że sąd dyscyplinarny, poddaje analizie wnioski nie tylko pod kątem realizacji znamion przedmiotowych i podmiotowych zarzucanych czynów, ale także musi odnieść się do nich w optyce m.in. stopnia społecznej szkodliwości. Jednak biorąc pod uwagę specyfikę postępowania o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, uznać należy, że znikomy stopień społecznej szkodliwości zarzucanego prokuratorowi czynu musi jawić się, jako oczywisty na podstawie dostępnego materiału dowodowego. W realiach niniejszej sprawy nie można stwierdzić owej „oczywistości”.

Kierując się przedstawionymi wyżej motywami, Sąd Najwyższy rozstrzygnął, jak w uchwale.

[M. T.]

[ms]

